

Matematická analýza 1 - Cvičení 5

Jan Soukup

14.3.2022

1 Opakování

Definice 1 (Řada a její součet). Nekonečná řada (reálných čísel) je výraz

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots,$$

kde $(a_n)_{n \geq 1}$ je posloupnost reálných čísel.

Částečný součet řady, přesněji její n -tý částečný součet s_n , je součet jejích prvních n členů. Pro řadu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je tedy $s_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ a pro řadu $\sum_{k \geq 8} c_k$ je $s_n = c_8 + c_9 + \dots + c_{n+7}$.

Pokud existuje vlastní limita posloupnosti (s_n) částečných součtů dané řady, mluvíme o konvergentní řadě a limita $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n$ je jejím součtem. Pokud $\lim s_n$ neexistuje nebo je nevlastní, je daná řada divergentní.

Definice 2. Řekneme, že funkce f má v bodě $a \in \mathbb{R}^*$ limitu $L \in \mathbb{R}^*$, pokud.

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 : x \in P(a, \delta) \implies f(x) \in U(L, \varepsilon).$$

Tvrzení 1 (Heineho definice limity funkce). Nechť f je funkce definovaná na prstencovém okolí $P(b, \Delta)$ bodu $b \in \mathbb{R}^*$ pro nějaké $\Delta > 0$. Následující dvě tvrzení jsou ekvivalentní:

- (1) $\lim_{x \rightarrow b} f(x) = L$;
- (2) pro každou posloupnost $(x_n) \subseteq P(b, \Delta)$, pro níž platí $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = b$, platí také $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = L$.

2 Příklady

Příklad 1. Spočtěte limitu posloupnosti (a_n) zadané rekurencí

$$a_{n+1} = \frac{5}{6 - a_n}$$

a první hodnotou $a_1 = 4$.

Příklad 2. Spočtěte limitu posloupnosti (a_n) zadané rekurencí

$$a_{n+1} = \frac{a_n^2}{4} + 1$$

a první hodnotou $a_1 = 0$.

Příklad 3. Podle toho, že $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$, spočítejte limitu $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{4}$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^2 + 2^n}$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{1}{3^n + 4^n}}$. Rozmyslete si, jak by se původní limita dokazovala pomocí binomické věty (těžší).

Příklad 4. Ukažte, že součet harmonické řady je neomezený, tj. posloupnost součtů $H_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k}$ má limitu $+\infty$.

Příklad 5. Určete, zdali řada konverguje, nebo diverguje:

$$(1) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)},$$

$$(3) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{n^5 + 4}.$$

$$(2) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{n^3 + 1},$$

$$(4) \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n} \right)$$

Příklad 6. Pomocí definice $e^x = \lim_{i \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{x}{i} \right)^i$, určete limitu $\lim_{i \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{i} \right)^{i+1}$. Jakou větu používáte?

Příklad 7. Spočítejte limity následujících funkcí z definice. Případně ukažte, že neexistuje (například pomocí Heineho věty/z definice/ jinak):

$$(1) \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x - 12}$$

$$(4) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^3}$$

$$(2) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{x - 1}$$

$$(3) \lim_{x \rightarrow 3} x^2 - 2$$

$$(5) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2}$$

Příklad 8 (*). Spočítejte limitu následující posloupnosti v závislosti na přirozených parametrech k, l .

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^k + (-n)^l}{(n-1)^k - n^l}$$